

ΑΙ ΔΥΟ ΑΙΔΕΙΛΦΑΙ

Δύο άδελφάδες ήτανε πεντάμορφαις, ή Δέσπω κ' ή Ελένη, κόραις τοῦ παπᾶ σ' ἓνα κλ' αδὶ δυὸς ρόδω γλυκομύριστα. Ή μιὰ ξανθή, ξανθούλα, καταγάλανη, κ' ή ἄλλη μαυρομάτα καὶ μελαχροίνι. Τῇ Δέσπω τὴν ξανθή, τὴν μεγαλύτερην, ἀγάπησεν ὁ Δῆμος τ' ἀρχοντόπουλο, καὶ αὐτὴ μὲ τὴν καρδιά της τὸν ἀγάπησε. Καὶ μάλιστα μέσα, μέρα τοῦ Μαγιοῦ, ή νῆα κι ὁ νῆος, σ' τῇ βρόσι ἀπαντιθήκανε. —Δέσπω, γλυκεῖ μου ἀγάπη, Δέσπω, σ' ἄγαπω!

Τόσον καρδὸν τὸν πόνο μου τὸν ἔκρυβα, καὶ τοῦ πειὰ ἡ ἀγάπη μου ξεχείλισε· μὴ καρπολώνεις τὰ γλυκά ματάκια σου· Δέσπω μου, κύνταξε με, μὲς μου, μὲ ἀγαπαῖς; Κ' ἡ κόρη τρυπαλά τὰ μάτια ἐστήκωσε, χωρὶς νὰ βγάλῃ λέξι καὶ χωρὶς μιλιά μὲ μιὰ ματιά τοῦ εἰπε τὴν ἀγάπη της· Κανεὶς τὸ μυστικό τῶν δὲν ἔγνωσε, κανένας τὴν ἀγάπη των δὲν ἔμαθε. Στὴν ἐκάλισσι συγχάνια συναπαντιώτανε, σ' τὰ πανηγύρια τοῦ χωριοῦ τὴν ἔβλεπε, καὶ ἀν κάποιες περνοῦσες ἀπὸ τὸν δρόμο της, σ' τα παραθύρια ἡ νῆα τὸν ἔκαρτέραγε. Όλημερος ἡ Δέσπω τὸν στοχάζονταν, κοιμώτανε, τὸν ἔβλεπε· τὸν ἅττον της. Κανεὶς τὸ μυστικό της δὲν ἔγνωσε, κανένας τὴν ἀγάπη της δὲν ἔμαθε. Περνοῦντας μέρας φεύγουνε γοργόφτεραις, καὶ ἡ ἀδελφὴ τῆς Δέσπως ἡ μελαχροίνι, ἡ μωροφρή Ελένη, ἡ πειό μικρότερη, χλωμαίσει λίγο—λίγο καὶ μαραίνεται, χλωμαίσει λίγο—λίγο καὶ βαρειαρρωσταῖ.

— Ελένη, τί σοῦ λειπει καὶ μαραίνεται, τί ἔχεις ἀδελφή μου, καὶ βαρειαρρωστᾶς; — Σᾶν τὸ γυρεύτης, Δέσπω, καὶ σὺν μ' ἐρωτάς, θὰ σου τὸ πῶ, καὶ ἀν θέλῃς παρηγόρῳ με.

— Ο πόνος σου, Ελένη, θῶναι πόνος μου, τὸ μυστικό που κρύβεις μέσα σ' τὴν καρδιά, ἀπ' τὴν καρδιά σου θῶναι πειδ βαρύτερο, γι' αὐτό. γλυκεῖα ἀδελφούλα μου, γι' αὐτό

[πονεῖς..]

— “Αχ! Δέσπω, θὰ πεθάνω μέσ’ σ' τὰ νειᾶ— [τα μου] Τὴν νύκτα τῆς Λαμπρῆς, θυμᾶσαι, Δέσπω μου; στεκῶταν ἀντίκρυ μας στὸ στασίδι του καὶ λάμψη τῆς λαμπάδας δόντος κράτυγε τὴν ἔκανε γλυκύτερην τὴν δψι του συγχάνια τὰ μάτια του χαμήλωνε καὶ πάλι πειό συγχύτερα μᾶς κύτταζε καὶ ἔνοιωθα μεστ' τὰ μάτια μου τὰ μάτια του·

— “Αχ! πότε ἀπὸ τότε πέντε μῆνες πέρασαν καὶ σ' τὴν καρδιά μου γοιώθω κάθε του μιτιά καὶ σ' που καὶ ἀν πάγω, Δέσπω, καὶ σ' που καὶ ἀν

[σταδίο]

τὸν ἔχω ζωντανὸν μπροστάζετα μάτια μου μὲ τὸ κερί στὸ χέρι ποὺ τὸν γνώρισα καὶ δὲν μπορῶ νὰ νοιώσω, δὲν μπορῶ νὰ πῶ ἀν εἰνε ἀπ' τὴν λαμπάδαγά ἀπ' τὰ μάτια του ἡ λάμψη που σκοτειται γύρω—γύρω τον· τὸν ἀγαπῶ, τὸν ἔχω μέσ τὰ στάλχα μου.

— Ποιός εἶν, Δέσπω, τ' ἀρχοντόπουλο.. Βρονταῖς καὶ ἀστροτελέκιο τὴν ἔκτιτησαν δὲν βλέπει, δὲν ἀκούει, δὲν στοχάζεται. Σὲ λίγο σᾶν μιὰ λάμψη τὴν ἐφάντισε

κ' εἶδε στὸ πλάι καὶ τὴν ἀδελφούλα της γλωμή καὶ μαραμένη καὶ βαρειάρρωστη. —Γατὶ σιωπανεῖς Δέσπω καὶ δὲν μοῦ μιλεῖς; —“Ελένη μὴ χλωμάζεις καὶ μὴ θλίβεσαι ὁ Δῆμος π' ἄγαπας θὰ γίνη ταῖρι σου. —“Η χάρι του θεοῦ τὴν ἐτριγύρισε κ' ἐφάνηκε ώμορφότερη καὶ διάρρωτη.

*
Ψηλά σ' ἔνα βιονάκι καταπάσιν ονάμεσα σὲ λεύκαις ἀθεώραταις λευκὸ μοναστηράκια κρίβεται δειλά· ἔκει πουλά χιλιάδες κελαΐδον καὶ τὸ νεράκι τρέγεται μὲ μονημόνισμα ἔκει οιζοβολούνε μύριες κυκλαμαίς καὶ ἀγριοκένοι καὶ βιολέτταις ἀγριαίς ἔκει δροσοστολίζονται τ' ἀμαραντάς ἔκει καὶ ἡ ἀνεμώναις λουλουδίζουνε λευκὸ μοναστηράκι καὶ καλότυχο ἔνα κομμάτι λέει ἀπὸ τὸν παράδεισο ήλθε σ' τὴν γῆ καὶ ἀνθίζει καὶ μοσχοβολᾶ διλονυκτίς ἀγγέλοι κατεβαίνουνε καὶ ἀπίστενα κοράσια φέλονυν τὴν αὐγὴν· Ἐκεῖ καὶ Δέσπω ἐπῆγε, φάσα ψόρεσε ξανθή καλογοησύλλα σ' τὰ κοπάμαυρα· — Ηλιος χρυσός ντυμένος μαῦρος σύννεφα— Μυρίζει τοι κελλί της μοσχοβολίβανο μυρίζει καὶ ἡ καρδιά της ἀπ' τὸν ἔφωτα καὶ δύο ἀγάπαις μέσα της μαλόνυνε: — Ο Δῆμος καὶ ἡ Ελένη—ποιός θὰ νικήθη ποιός θὰ νικήσῃ τάχ' ἀπὸ τοὺς δύο των; — Εμπρός στὴν Παναγία, μπρός στὸ εἰκόνισμα Δέσπω γονατίζεις καὶ παρακαλεῖ. — Γλυκεῖα μου Παρθένα βοήθα τὴν καρδοῦλα

[μου]
· ποὺ τρέμεις, τρέμεις σᾶν τὸ φυλλοκάλαμο· καὶ βλέπω τὴν χλωμάδα τῆς Ελένης μου· καὶ βλέπω καὶ τοῦ Δήμου τὴν γλυκιά ματιά θέλεις ζωὴν ἡ Ελένη ἀπὸ μένανε· ·επειδὸν νὰ δώσω, πές μου, ποιόν νὰ στερηθῶ· — Γλυκεῖα μου Παρθένα βοήθα τὴν καρδοῦλα

[μου].
Πέρασαν μέρεις, μήνες, χρόνια διώδεκα καὶ μάλιστα μέρηλα ἡ Δέσπω τ' ἀπέρασες νὰ πάγη στὸ χωριό νὰ δῆ τη μάνα της νὰ δῆ την ἀδελφὴ της, τὸν πατέρα της. Ρασούνημένη παίρνει τὸ στρατι·στρατι καὶ φθάνει στὸ χωριό της καὶ στὸν τόπο της καὶ φθάνει καὶ στὸ δρόμο ποὺ καθότανε καὶ φθάνει καὶ στὸ σπίτι ποὺ γεννιθήκε καὶ βλέπει καὶ στὴν πόρτα τὴν Ελένη της μ' ἔνα παιδί στὸν κόρφο ποὺ τὸ βίζανε — Ωρα καλή κυρδά μου

— Καλῶς ώρισες
— Κυρά μου νὰ σου ζήσῃ τὸ παιδάκι σου μπορῶ νὰ μάθω ποιός εἶνε ὁ πατέρας του;
— “Ο Δῆμος τοῦ χωριοῦ μας ὁ καλύτερος.
— Η Παναγία νὰ δώσῃ νὰ τὸν χαρέσαι·
Γάλια μιὰ στιγμούλα στηρεψε τὴν δψι της νὰ μὴ φανοῦνται τα μάτια της δόπου βούρκωσαν καὶ πάλι ξανθύρισε γιὰ νὰ τὴν δῆ
καὶ εἶδε καὶ τὴν Ελένη που ἔκλαιγε
— Κυρά μου, γιατὶ κλαίνε τὰ ματάκια σου:
— Είχα μιὰ ἀδελφούλα καὶ τὴν ξασσα
— Είχα καὶ ἔγι μιὰ ἀγάπη καὶ τὴν ξασσα
— Ωρα καλή κυρδά μου
— Σῦρε στὸ καλό.